

BILA JE ČUDNA JESEN

Besede ob otvoritvi razstave Marka Butina v Galeriji Ekonomske fakultete v Ljubljani 04.11.2014.
Razstave z naslovom Bila je čudna jesen...

S kiparjem Binetom Ambrožičem sva konec sedemdesetih let sedela za mizo na gostilniškem vrtu. Pridružil se nama je Marko Butina. Bine ga je pozdravil: »O, Sir Markus Bjutina!« Takrat naj bi živeli v obdobju enoumja. Prepričan sem, da Marka niti malo ni motilo tisto obdobje. V njegovih mislih so se kalile besede. Kot slikar je bil že postavljen.

Proti koncu devetdesetih let je Marko v Beli krajini vodil skupino restavratorjev. Srečala sva se v Črnomlju na hotelskem vrtu. Bilo je poletje. Na tem vrtu sva se usedla za mizo za nekadilce. To naj bi že bilo obdobje brezumja. Tudi to obdobje ga niti malo ni motilo. Besede v njegovih mislih so bile postavljene. Bil je slikar, restavrator, pedagog, pisec strokovnih besedil, eden od pionirjev računalniške grafike na Slovenskem.

Leta 2003 je razstavljal v galeriji Tenzor na Ptujju. O svojem delu je napisal spremno besedilo. Po enajstih letih spet berem ta njegov tekst. Plemenit tekst. V ušesih zaslišim pozdrav: »O, Sir Markus Bjutina!« Preroški pozdrav, pomislim.

Spomine ob zdajšnji razstavi končujem z avtorjevimi besedami.

O POTEKU SLIKANJA: Samo nekaj slik je narejenih »ad hoc«, ostale sem delal tudi po teden ali več. Običajno sem slikal več slik obenem. Kar nekaj sem jih, ker se nisem mogel takoj odločiti kaj z njimi, ker je na njih nekaj manjkalo ali ker nisem imel moči in poguma, da bi jih radikalno spremenil, vozil s seboj po Sloveniji tudi pol leta in jih šele pozneje končal.

O SLIKANJU IN SLIKARJIH: Eno od slik sem poimenoval »Anch'io sono pittore« (ital., Tudi jaz sem slikar). Baj je to izrekel Corregio pred eno od Rafaelovih slik.

Samozavest je važna stvar. Slikanje je bitka, sicer majhna, vendar bitka, ki jo vsak slikar bije sam v sebi. Na srečo ni mrtvih – so pa ranjeni slikarji. Pri mojem slikanju je polno dvoma in negotovosti... Pravzaprav je nujno oboje – dvom in samozavest. Na koncu, ko sem zadovoljen... ko si v spomin ne kličem slik drugih slikarjev in ko je v glavi vse prazno, sliko postavim ob steno, se usedem, si prižgem cigareto in jo gledam.

In tedaj si tudi jaz tiho v glavi ponovim »Anch'io sono pittore.«

Naslednji dan začnem novo bitko.

O NASLOVIH SLIK: Naslovi so moji šibki poskusi pesnjenja. Gre za to ali mi zvok besede ali stavka ugaja in ali mi sproža slikovno predstavo v glavi. Naslovi nimajo nobene direktne zveze s slikami. Iščem jih v dnevnem časopisju, literaturi, latinskem slovarju, slovarju tujk, kakega tudi ukradem iz vsakdanjega pogovora.

In čisto na koncu trije naslovi slik Marka Butina.

28.2.1968 je dan, ko sem posta polnoleten, Martini Zorec so zrasli joški...

Bi radi izvedeli, kako vam bi bilo ime, če bi se rodili v Afganistanu

Bila je čudna jesen tisto leto, mošt je vrel dolgo in počasi

Ljubljana, november 2014

Matjaž P. F. Krainer